

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Nadi Pínové a soudkyň JUDr. Jany Tondrové a Mgr. Lenky Marynkové ve věci

žalobce: **JUDr. V. K.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Pavlem Gécim
sídlem U Studánky 250/3, Holešovice, 170 00 Praha 7

proti
žalované: **Generali Česká pojišťovna a. s.**, IČO 45272956
sídlem Spálená 75/16, Nové Město, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátkou JUDr. Danielou Maršálkovou
sídlem Vladislavova 1388/6, Nové Město, 110 00 Praha 1

o zaplacení částky 1 223 200,10 Kč s příslušenstvím,

o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 18. března 2025, č. j. 30 C 269/2021-270,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku o věci samé mění jen tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 654 167,49 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně z této částky od 10. 9. 2020 do zaplacení, dále za žalobce společnosti IXXXO s. r. o., IČO xxx, sídlem Xxx xxx, částku 381 284,51 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně z této částky od 10. 9. 2020 do zaplacení, a konečně za žalobce panu P. B. , IČO xxx, sídlem Xxx, xxx, částku 187 748,10 Kč, to vše do tří dnů od právní moci tohoto Shodu s prvopisem potvrzuje Z.T.

rozsudku, jinak, tj. ohledně úroku z prodlení ve výši 8,05% ročně z částky 654 167,49 Kč a z částky 381 284,51 Kč od 1. 2. 2018 do 9. 9. 2020 se v tomto výroku potvrzuje.

- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve výši 393 404 Kč k rukám advokáta Mgr. Pavla Gécího, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit (1.) žalobci částku 598 468,49 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 1. 2. 2018 do zaplacení, (2.) obchodní společnosti IxxxO s. r. o., IČO xxx, sídlem Xxx xxx, částku 436 983,51 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 1. 2. 2018 do zaplacení a (3.) P. B. , IČO xxx, sídlem Xxx, xxx, částku 187 748,10 Kč (výrok I), a o povinnosti k náhradě nákladů řízení mezi účastníky navzájem rozhodl tak, že žalobce je povinen na jejich náhradu zaplatit žalované částku 121 680 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalované (výrok II).
2. Takto bylo rozhodnuto o žalobě, kterou se žalobce (ve znění usnesením Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 19. 9. 2024, č. j. 30 C 269/2021-209, naposledy připsušené změny žaloby) domáhal, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobci částku 598 468,49 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 1. 2. 2018 do zaplacení, obchodní společnosti IxxxO s. r. o., IČO xxx, sídlem Xxx xxx, částku 436 983,51 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 1. 2. 2018 do zaplacení a P. B. , IČO xxx, sídlem Xxx, xxx, částku 187 748,10 Kč, všem shodně z titulu pojistného plnění, které by jim podle jeho názoru mělo být vyplaceno na základě pojistné smlouvy č. 2904309313 o pojištění profesní odpovědnosti advokátů uzavřené s účinností od 1. 1. 2002 mezi právní předchůdkyní žalované (společností Generali Pojišťovna a. s.) a Českou advokátní komorou, ve znění jejího dodatku č. 26 ze dne 29. 4. 2015, již byl žalobce pojištěn u žalované pro případ vzniku jeho povinnosti nahradit škodu způsobenou v důsledku výkonu činnosti advokáta.
3. V žalobě bylo tvrzeno, že žalobce vykonával advokátní činnost od 1. 11. 2005 do 1. 7. 2017 a že v uvedeném období byl klientem P. B. zmocněn k tomu, aby jej zastupoval jak v řízení vedeném u Okresního soudu v Berouně pod sp. zn. 13 C 62/2015, kde byl společností IxxxO s. r. o. žalován o náhradu škody, kterou měl uvedené společnosti způsobit v roce 2011 při provádění stavebních prací, tak při uplatňování nároku na pojistné plnění u pojišťovny (shodou okolností taktéž žalované) z titulu jím sjednaného pojištění pro případ odpovědnosti za způsobenou škodu. Rozsudkem Okresního soudu v Berouně ze dne 15. 8. 2016, č. j. 13 C 62/2015-99, byla P. B. uložena povinnost zaplatit společnosti IxxxO s. r. o. na náhradu způsobené škody částku 1 085 452 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 1. 7. 2013 do zaplacení. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 7. 9. 2016, neboť proti němu nebylo podáno odvolání. Žalovaná, která byla žalobcem zpravena o předmětné pojistné události P. B. a následně s ohledem na existenci zmíněného pravomocného soudního rozhodnutí vyzvána k výplatě pojistného plnění za škodu, kterou u ní pro případ odpovědnosti za způsobenou škodu pojištěný P. B. způsobil poškozené společnosti IxxxO s. r. o., pojistné plnění odmítla vyplatit s poukazem na ve smlouvě sjednané oprávnění takto postupovat v případě porušení povinnosti pojistníka podat proti rozhodnutí příslušných orgánů, které se týkají náhrady škody, včas odvolání, pokud v odvolací lhůtě neobdrží od pojišťovny jiný pokyn [čl. 11 odst. 1 písm. i) a odst. 3 Všeobecných pojistných podmínek pro pojištění odpovědnosti za škodu VPPOS 2005], což se nestalo. To, že se jednalo o postup správný, bylo pravomocně stvrzeno rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne

6. 11. 2017, č. j. 64 C 21/2015-90, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2019, č. j. 11 Co 347/2018-163, kterým byla zamítnuta žaloba P. B., zastoupeného žalobcem, domáhajícího se po žalované zaplacení pojistného plnění v žalované částce 1 085 452 Kč s příslušenstvím. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 24. 9. 2020, č. j. 5 C 528/2018-169, ve spojení s jej potvrdzujícím rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 31. 3. 2021, č. j. 11 Co 37/2021-200, byl žalobce pravomocně zavázán z titulu odpovědnosti za škodu, kterou způsobil klientu P. B. v souvislosti s výkonem advokacie (§ 24 odst. 1 věta první zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii) - konkrétně při vyřizování jeho veškerých nároků proti pojišťovně na základě plné moci ze dne 4. 11. 2014 a při vyřizování všech právních věcí, včetně řízení vedeného u Okresního soudu v Berouně pod sp. zn. 13 C 62/2015, na základě plné moci ze dne 30. 5. 2015 tím, že klientu nevysvětlil a neupozornil jej, jak má postupovat, aby neporušil pojistné podmínky nepodáním odvolání do rozsudku Okresního soudu v Berouně ze dne 15. 8. 2016, č. j. 13 C 62/2015-99 - zaplatit P. B. jistinu ve výši 1 085 452 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně od 1. 2. 2018 do zaplacení a náhradu nákladů řízení ve výši 187 748,10 Kč.

4. Žalované plnění podle žalobce odpovídá výši pojistného plnění zohledňující v pojistné smlouvě sjednanou spoluúčast žalobce v částce 50 000 Kč a určení platebního místa bere v potaz fakt, že P. B. svoji pohledávku za žalobcem co do částky 1 085 452 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně od 1. 2. 2018 do zaplacení postoupil (za účelem uspokojení své vlastní nesplacené pohledávky) obchodní společnosti IxxxO s. r. o. a že zmíněná obchodní společnost v mezidobí po žalobci exekučně vymohla náhradu předmětné škody ve výši 598 468,49 Kč (za situace, kdy pojištěný uhradí škodu, za kterou odpovídá přímo poškozenému, má proti pojistiteli právo na úhradu vyplacené částky, a to až do výše, do které by byl jinak povinen plnit poškozenému pojistitel).
5. Soud prvního stupně shledal shora uvedená tvrzení žalobce ohledně výkonu advokacie, existence jeho pojištění jako advokáta pro případ odpovědnosti za způsobenou škodu a okolností provádějících zastupování klienta P. B. v řízení vedeném u Okresního soudu v Berouně pod sp. zn. 13 C 62/2015 a při uplatňování nároku na pojistné plnění u pojišťovny za prokázaná a jelikož žalovanou v této věci vznesená námitka promlčení byla pro něj závazným rozhodnutím odvolacího soudu shledána rozpornou s dobrými mravy, zabýval se oprávněností žalovaného nároku jako takového. Uvedl, že žalobce při výkonu advokacie pochybil, když nepodal do rozsudku Okresního soudu v Berouně č.j. 13 C 628/2015-99 jako právní zástupce P. B. odvolání a zároveň svého klienta nepoučil o tom, že ve vztahu k jím sjednané smlouvě o pojištění odpovědnosti za škodu podnikatele č. 77053619-18 se žalovanou, jejíž nedílnou součástí jsou všeobecné pojistné podmínky pro pojištění odpovědnosti za škodu VPPOS 2005, je pojištěný (P. B.) podle čl. 11 odst. 1 písm. i) VPPOS 2005 povinen v řízení o náhradě škody ze škodné události postupovat v souladu s pokyny pojišťovny, zejména nesmí bez souhlasu pojišťovny uzavřít dohodu o narovnání, nesmí se zavázat k náhradě promlčené pohledávky, nesmí uzavřít soudní smír, ani zapříčinit vydání rozsudku pro uznání nebo pro zmeškání, proti rozhodnutí příslušných orgánů, která se týkají náhrady škody, je povinen se včas odvolat, pokud v odvolací lhůtě neobdrží jiný pokyn od pojišťovny, přičemž podle čl. 11 odst. 3 VPPOS 2005 poruší-li pojistník, pojištěný, povinnosti uvedené v bodu 1 písm. f) nebo i) čl. 11, je pojišťovna oprávněna plnění ze smlouvy odmítnout. Dále dovodil, že pokud by žalobce odvolání včas podal, byla by formálně naplněna povinnost uložená pojištěnému P. B. z čl. 11 odst. 1 písm. i) VPPOS 2005 se proti rozsudku včas odvolat, pokud v odvolací lhůtě neobdrží jiný pokyn od pojišťovny. Dále dovodil, že žalobce škodu nezpůsobil hrubou nedbalostí ve smyslu čl. 12 dodatku č. 26 k rámcové pojistné smlouvě č. 2904309313, na kterou se pojištění nevztahuje (hrubou nedbalostí se má rozumět takové jednání nebo opominutí, jestliže přístup pojištěného k požadavku náležité opatrnosti svědčí o zřejmé bezohlednosti pojištěného k oprávněným zákonem chráněným zájmům poškozeného –

klienta), neboť žalobce tím, že nepodal odvolání, postupoval v souladu s jednáním klienta, nechtěl způsobit svému klientovi újmu a nechoval se k němu zřejmě bezohledně.

6. Soud prvního stupně se dále zabýval tím, zda je dána příčinná souvislost mezi porušením povinnosti žalobce při výkonu advokacie a vznikem škody na straně P. B. . Posuzoval proto, jak by spor, vedený u soudu prvního stupně pod sp. zn. 64 C 21/2015 (o pojistné plnění mezi P. B. a žalovanou), dopadl, pokud by žalobce podal ve věci vedené u Okresního soudu v Berouně pod sp. zn. 13 C 62/2015 odvolání. Dovodil, že P. B. za škodu vzniklou společností IXXXO s r.o. neodpovídá, neboť za provedené technické řešení odpovídala osoba, která takové řešení spočívající v obložení trubky přijala (statik a společnost IXXXO s. r .o.). Nadto bylo zjištěno, že společnosti IXXXO s. r. o. škoda ve výši žalované ve sporu vedeném u Okresního soudu v Berouně nevznikla, neboť fakturu za opravu kanalizace ve výši 925 698 Kč svému dodavateli neuhradila. Žalovaná tak nebyla povinna P. B. poskytnout pojistné plnění ze smlouvy o pojištění odpovědnosti za škodu podnikatele č. 77053619-18.
7. Protože pojistná událost spočívající v tom, že žalobce svým profesním pochybením způsobil svému klientovi škodu nenastala, není žalovaná povinna poskytnout žalobci pojistné plnění z rámcové pojistné smlouvy č. 2904309313.
8. O povinnosti k náhradě nákladů řízení soud prvního stupně rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř. a ve věci zcela procesně úspěšné žalované přiznal plnou náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení v souhrnné výši 121 680 Kč.
9. Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné a přípustné odvolání. Předně nesouhlasil s tím, jak soud prvního stupně posoudil otázku (ne)odpovědnosti P. B. za škodu vzniklou společností IXXXO s.r.o. Podle jeho názoru bylo odpovědností P. B. ve smyslu ust. § 537 odst. 3 a § 551 odst. 1 obch. zák., jak bude dílo provádět a této odpovědnosti jej nemohlo zprostit to, zda se při provádění řídil pokyny objednatele. Žalobce nesouhlasil ani se závěrem soudu prvního stupně, že P. B. nebyl k posouzení přijatého technického opatření odborně kvalifikován a že neměl kvalifikaci takové opatření posoudit a rozpoznat, zda se jednalo o správně zvolený technologický postup. V této souvislosti poukázal na to, že P. B. byl, jak uvedl ve své výpovědi, podnikatelem v oboru stavebnictví a zámečnictví od r. 1995, od něhož lze očekávat patřičnou odbornou kvalifikaci, když šalování je součástí každé stavby, byl tedy způsobilý posoudit správnost pokynu, jak ochránit kanalizační potrubí před zatečením betonem. Odvolatel nesouhlasil ani se závěrem soudu prvního stupně, že s betonáží neměl P. B. nic společného. Okolnost, kdo fyzicky zalil předmětné kanalizační potrubí betonem, není relevantní pro posouzení odpovědnosti za škodu vzniklou následkem ucpání inkriminovaného kanalizačního potrubí betonem; relevantní je naopak skutečnost, kdo způsobil, že beton vnikl do tohoto kanalizačního potrubí a tím je zneprůchodnil. Soud prvního stupně v této souvislosti dovodil, že pokud P. B. podle pokynu statika a společnosti IXXXO s. r. o. zašaloval potrubí, pak za to odpovídá osoba, která toto opatření přijala. Tento závěr je nesprávný, neboť podle § 551 odst. 1 obch. zák. byl zhotovitel povinen upozornit objednatele mimo jiné na nevhodnost pokynů daných mu objednatelem k provedení díla, jestliže mohl tuto nevhodnost zjistit při vynaložení odborné péče. Podle § 551 odst. 3 obch. zák. pak platilo, že zhotovitel, který nesplnil povinnost uvedenou v odst. 1, odpovídá za vady díla způsobené nevhodností pokynů daných mu objednatelem. K zatečení betonem do kanalizačního potrubí tak došlo buď v důsledku vadného pokynu objednatele, či v důsledku samotného vadného šalování či v důsledku obou těchto skutečností zároveň.
10. Žalobce dále nesouhlasil s tím, jak soud prvního stupně posoudil otázku vzniku škody na straně společnosti IXXXO s. r. o. S poukazem na nález Ústavního soudu IV. ÚS 548/99 měl za to, že společnosti IXXXO s. r. o. vznikla škoda v okamžiku poškození jejího majetku a nikoliv

v okamžiku zaplacení opravy tohoto majetku a dále nebylo prokázáno, že by faktura za opravu nebyla společnosti RXXXV Praha s.r. o. uhrazena, tato skutečnost pouze nebyla ze strany uvedené společnosti dohledána.

11. Žalobce uzavřel, že s ohledem na to, že P. B. odpovídal společnosti IXXXO s. r. o. za vzniklou škodu, že této společnosti škoda vznikla, a to ve výši 1 085 452 Kč a tudíž žaloba o náhradu škody vedená u Okresního soudu v Berouně byla důvodná a kdyby bylo podáno proti rozsudku Okresního soudu v Berouně podáno odvolání, měl by P. B. právo na plnění žalované z jeho odpovědnosti za škodu způsobenou společností IXXXO s.r.o. ve výši 1 085 452 Kč. Jsou tak splněny všechny předpoklady pro odpovědnost advokáta za škodu vzniklou při výkonu advokacie, a to nesprávný výkon advokacie, vznik škody, jakož i existence příčinné souvislosti mezi pochybením advokáta a vznikem škody. Žalovaná je proto povinna k pojistnému plnění z pojištění profesní odpovědnosti advokátů podle pojistné smlouvy č. 2904309313 za škodu způsobenou P. B. , když žalobce tuto škodu nezpůsobil hrubou nedbalostí a jeho nárok není promlčen. Žalobce proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobě vyhovějí a přizná mu plnou náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.
12. Žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného. Ztotožnila se s názorem soudu prvního stupně, že není dána příčinná souvislost mezi pochybením žalobce a vznikem škody, a to zejména proto, že P. B. za škodu neodpovídal. Žalobce v odvolání odvíjí odpovědnost P. B. z ust. § 551 obch. zák. (který upravuje odpovědnost za vady), přestože Okresní soud v Berouně jeho odpovědnost spatřoval v porušení preventivní povinnosti podle ust. 415 obč. zák. č. 40/1964 Sb. a za škodu podle názoru Okresního soudu v Berouně odpovídal podle ust. § 373 obch. zák. Pojištění P. B. pak krylo pouze nároky z odpovědnosti za škodu, nikoliv nároky z odpovědnosti za vady. Žalovaná sdílela i názor soudu prvního stupně, že společnosti IXXXO s. r. o. nevznikla škoda. Poškozené potrubí totiž nebylo ve vlastnictví společnosti IXXXO s. r. o. a nadto bylo zjištěno, že společnost IXXXO s. r. o. neuhradila společnosti RXXXV Praha s.r.o. fakturu ve výši 925 698 Kč bez DPH za opravu potrubí. Podle žalované pak žalobce v řízení vedeném u Okresního soudu v Berouně nechyboval pouze v tom, že nepodal odvolání, ale nedostatečně hájil zájem klienta, když pouze obecně sporoval výši škody a nepožadoval důkazy ze strany společnosti IXXXO s. r. o. k prokázání výše škody.
13. Na vyjádření žalované reagoval žalobce podáním ze dne 30. 6. 2025. Měl za to, že právní kvalifikace odpovědnosti P. B. za vzniklou škodu není pro rozhodnutí věci podstatná. Ust. § 551 obch. zák. je podle jeho názoru použitelné, neboť P. B. mohl nevhodnost pokynu zjistit při vynaložení odborné péče, P. B. pak měl kvalifikaci posoudit (ne)správnost pokynu objednatele. Žalobce se pak nedomáhá, jak tvrdí žalovaná, nároků z vadného plnění, ale náhrady škody vzniklé vadným plněním. V řízení vedeném před Okresním soudem v Berouně žalobce uplatnil námitky proti výši škody. Žalobce zároveň ve svém podání navrhl změnu žaloby, z toho důvodu, že v rámci exekuce mu byly na dluh vůči společnosti IXXXO s. r. o. strženy další částky, konkrétně za měsíce říjen 2024 až červen 2025 částka ve výši 55 669 Kč. Tím došlo ke změně částek, které mají být hrazeny k rukám samotného žalobce a které k rukám společnosti IXXXO s. r. o. Nadále se proto žalobce domáhal, aby žalovaná zaplatila žalobci částku 654 167,49 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně z této částky od 1. 2. 2018 do zaplacení, dále za žalobce společnosti IXXXO s. r. o., IČO xxx, sídlem Xxx xxx, částku 381 284,51 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně z této částky ode dne 1. 2. 2018 do zaplacení, a konečně za žalobce panu P. B. , IČO xxx, sídlem Xxx, xxx, částku 187 748,10 Kč.
14. Žalovaná v podání ze dne 15. 7. 2025 setrvala na svém názoru, že ust. § 551 obch. zák. je aplikovatelné pouze na nároky z vad, nikoliv na náhradu škody a že žalobce v řízení před Okresním

soudem v Berouně nedostatečně hájil zájmy svého klienta nejen nepodáním odvolání, přestože věděl, jaké argumenty žalovaná uplatňovala ve sporu o pojistné plnění s P. B. .

15. Usnesením ze dne 22. 7. 2025 č. j. 54 Co 194/2025 - 323 odvolací soud připustil změnu žaloby, tak jak ji žalobce navrhl ve svém podání ze dne 30. 6. 2025.
16. Odvolací soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1, 5 o. s. ř.), a po doplnění a zopakování dokazování dospěl k závěru, že odvolání je z větší části důvodné.
17. V první řadě však soud prvního stupně, v souladu se závazným právním názorem odvolacího soudu, vyjádřeného v usnesení ze dne 22. 11. 2022 č. j. 54 Co 370/2022 - 95, správně dovodil, že nárok žalobce je sice promlčen, avšak uplatnění námitky promlčení je v rozporu s dobrými mravy.
18. V judikatuře Nejvyššího soudu je ustálený a nadále respektovaný závěr, že skončení šetření pojistitele nutného ke zjištění rozsahu jeho povinnosti plnit, je právní skutečností, s níž se pojí nikoliv vznik závazku k pojistnému plnění, nýbrž jeho splatnost, a že vznik práva na pojistné plnění je obecně vázán na pojistnou událost (k tomu srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2010, sp. zn. 32 Cdo 4768/2009, uveřejněné v Souboru civilních rozhodnutí NS pod C 8864, dále rozsudek téhož soudu ze dne 15. 12. 2016, sp. zn. 23 Cdo 738/2015, uveřejněný v Souboru civilních rozhodnutí NS pod C 16249). V § 635 odst. 2 o. z. je zakotveno další pravidlo o promlčení práva na pojistné plnění z pojištění odpovědnosti, jež se uplatňuje kumulativně k pravidlu o tříleté lhůtě (§ 629 odst. 1 o. z.) počínající plynout za 1 rok od pojistné události (§ 626 o. z.). Promlčením práva poškozeného na náhradu újmy, za niž pojištěný odpovídá, se tedy promlčuje i právo na pojistné plnění z titulu pojištění odpovědnosti za tuto újmu, a to přesto, že dosud neproběhla tříletá promlčecí lhůta ohledně práva na pojistné plnění ve smyslu § 626 a § 629 odst. 1 o. z. V řízení o nároku na pojistné plnění z pojištění odpovědnosti se tudíž soud při uplatnění námitky promlčení musí nejen a) zabývat zachováním promlčecí lhůty podle § 626 a § 629 odst. 1 o. z., ale též se b) ujistit, že dosud marně neuplynula subjektivní ani objektivní promlčecí lhůta ohledně práva na náhradu újmy poškozeného vůči pojištěnému ve smyslu § 619, 620, § 629 odst. 1 a § 636 o. z. (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2020 sp. zn. 25 Cdo 4303/2019). Právo na pojistné plnění se však může promlčet uplynutím lhůty podle § 626 a § 629 odst. 1 o. z. ještě předtím, než proběhne promlčecí lhůta ohledně práva na náhradu újmy, jíž se pojištění týká (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2020, sp. zn. 25 Cdo 3484/2019). Žalobci promlčecí lhůta počala běžet dne 8. 9. 2017 a skončila dne 8. 9. 2020. Pakliže žalobce žalobu doručil soudu až dne 29. 7. 2021, učinil tak až po marném uplynutí zákonem stanovené promlčecí lhůty.
19. Odvolací soud však, jak shora uvedeno, shledal námitku promlčení rozpornou s dobrými mravy. Judikatura dovodila, že uplatnění námitky promlčení lze ve výjimečných případech shledat v rozporu s dobrými mravy tam, kde by její uplatnění bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marně uplynutí promlčecí doby nezavinil, a vůči němuž by za takové situace zánik nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil (k tomu srovnej již zmíněný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2002, sp. zn. 25 Cdo 1839/2000), přičemž tyto okolnosti musí být naplněny v natolik výjimečné intenzitě, aby odůvodnily tak významný zásah do principu právní jistoty, jakým je odepření práva uplatnit námitku promlčení (k tomu srovnej např. nálezy Ústavního soudu ze dne 6. 9. 2005, sp. zn. I. ÚS 643/04, ze dne 15. 1. 1997, sp. zn. II. ÚS 309/95, ze dne 3. 6. 2008, sp. zn. IV. ÚS 581/06, ze dne 21. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 548/11, a ze dne 16. 9. 2010, sp. zn. IV. ÚS 262/10, popř. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2002, sp. zn. ...).

25 Cdo 1839/2000, ze dne 29. 3. 2001, sp. zn. 25 Cdo 2895/99, ze dne 28. 11. 2001, sp. zn. 25 Cdo 2905/99, ze dne 21. 1. 2016, sp. zn. 33 Cdo 2244/2015, ze dne 1. 6. 2016, sen. zn. 23 ICdo 19/2015). Otázku, zda výkon určitého práva je ve shodě s dobrými mravy, je zapotřebí vždy posuzovat individuálně s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu (k tomu srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. 28 Cdo 1174/2004, uveřejněné v Souboru civilních rozhodnutí NS pod C 3761).

20. Odvolací soud se domnívá, že výše zmíněné kvalifikační předpoklady opravňující posouzení žalovanou uplatněné námitky promlčení v rozporu s dobrými mravy lze považovat za splněné. Žalobci totiž skutečně nelze spravedlivě vytknout, že v souladu se zásadou autonomie vůle a smluvní volnosti při uplatňování svého práva na pojistné plnění primárně vycházel ze znění pojistných podmínek, zvláště pokud i dle závěrů ustálené judikatury platí, že pro stanovení, co je v konkrétním pojištění pojistnou událostí, je třeba vycházet právě z pojistné smlouvy a v ní sjednaných pojistných podmínek (k tomu srovnej např. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2020, sp. zn. 23 Cdo 1016/2019, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 18/2021 civ, dále rozsudek téhož soudu ze dne 24. 9. 2015, sp. zn. 25 Cdo 1463/2014, ze dne 17. 6. 2009, sp. zn. 25 Cdo 5175/2008, atd.), které skutečně – jak žalobce uvádí ve svém odvolání – definovaly pojistnou událost jako „vznik povinnosti pojištěného nahradit škodu nebo jinou újmu, je-li zároveň spojen se vznikem povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění“ (viz odd. A čl. II odst. 2 dodatku č. 26 k rámcové pojistné smlouvě žalované č. 2904309313) s tím, že „... rozhoduje-li o důvodu nebo výši náhrady škody příslušný orgán, vzniká povinnost poskytnout pojistné plnění až po právní moci rozhodnutí příslušného orgánu, ...“ (viz čl. 13.1 VPP 0 2005/01/PROFI). V souladu se závěry ustálené judikatury nelze přihlížet z důvodu jeho neplatnosti pro rozpor se zákonem, avšak naopak pro právní posouzení eventuálního rozporu žalobkyní vznesené námitky promlčení v rozporu s dobrými mravy uvedené neplatí, v tomto směru se zcela jistě jedná o skutečnost relevantní, osvětlující důvody, pro které žalobce své právo na poskytnutí pojistného plnění vůči žalované příslušnou žalobou včas neuplatnil. Předmětnou nejasnost ve formulaci pojistné události je třeba vykládat výhradně v neprospěch žalované, která je do smlouvy vložila (k tomu srovnej též nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 11. 2001, sp. zn. IV. ÚS 182/01, či rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 10. 4. 2008, sp. zn. 30 Cdo 3221/2006, či ze dne 12. 6. 2018, sp. zn. 32 Cdo 2757/2016), že žalovaná, i když si byla vědoma neplatnosti předmětné části pojistných podmínek, nepřistoupila k tomu, aby v tomto směru sjednala nápravu a že díky tomu i v jiných případech dochází k nesprávnému výkladu předpokladů pro uplatnění práv z pojistných smluv obsahujících shodnou formulaci předmětné části pojistných podmínek, odvolací soud uzavřel, že za takové situace by zánik nároku žalobce na plnění v důsledku žalovanou vznesené námitky promlčení bylo lze hodnotit za nepřiměřeně tvrdý postih ve srovnání s rozsahem a charakterem žalobce uplatněného práva a s důvody, pro které jej včas neuplatnil.
21. Žalobce požaduje žalovanou částku (po odečtení spoluúčasti ve výši 50 000 Kč) z titulu pojistného plnění, které mu/osobám uvedeným v petitu žaloby mělo být vyplaceno na základě pojistné smlouvy č. 2904309313 o pojištění profesní odpovědnosti advokátů uzavřené s účinností od 1. 1. 2002 mezi právní předchůdkyní žalované (společností Generali Pojišťovna a. s.) a Českou advokátní komorou, ve znění jejího dodatku č. 26 ze dne 29. 4. 2015, kterou byl žalobce pojištěn u žalované pro případ vzniku jeho povinnosti nahradit škodu způsobenou v důsledku výkonu činnosti advokáta.
22. Pro právní posouzení věci je tedy potřeba si jako otázku předběžnou vyřešit, zda žalobce odpovídá svému klientovi P. B. za škodu, kterou mu způsobil v souvislosti s výkonem advokacie ve smyslu ust. § 24 odst. 1 zák. č. 85/1996 Sb. Byť totiž o této otázce bylo pravomocně rozhodnuto (v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 3 sp. zn. 5 C 528/2018), je pravomocný rozsudek ve sporu o náhradu škody mezi poškozeným a odpovědnou osobou je závazný pouze

pro tyto účastníky řízení a netvoří překážku věci pravomocně rozsouzené pro spor, v němž odpovědná osoba požaduje plnění vůči pojistiteli. Ke shodnému závěru Nejvyšší soud dospěl též např. v rozsudku ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. 26 Cdo 4134/2007.

23. Podle § 24 odst. 1 věty první zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, advokát odpovídá klientovi za škodu, kterou mu způsobil v souvislosti s výkonem advokacie. Podle odstavce 2 tohoto ustanovení advokát se odpovědnosti podle odstavce 1 zproští, prokáže-li, že škodě nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze na něm požadovat.
24. Úprava odpovědnosti za škodu způsobenou advokátem v souvislosti s výkonem advokacie vychází z odpovědnosti bez zřetele na zavinění (z tzv. objektivní odpovědnosti) a je založena na současném splnění předpokladů, jimiž je 1. výkon advokacie, 2. vznik škody a 3. příčinná souvislost mezi výkonem advokacie a vznikem škody. Podmínku, že výkon advokacie nebyl advokátem činěn řádně, je třeba posuzovat z hlediska § 16 zákona o advokacii (advokát je povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny). Pokyny klienta však není vázán, jsou-li v rozporu se zákonem nebo stavovským předpisem; o tom je advokát povinen klienta přiměřeně poučit (odst. 1). Při výkonu advokacie je advokát povinen jednat čestně a svědomitě; je povinen využívat důsledně všechny zákonné prostředky a v jejich rámci uplatnit v zájmu klienta vše, co podle svého přesvědčení pokládá za prospěšné (odst. 2). Škodou je míněna újma, která nastala v majetkové sféře poškozeného, a je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tj. penězi.
25. Soud prvního stupně dospěl ke správnému závěru, že žalobce při výkonu advokacie pochybil. Žalobce byl jako advokát zmocněn P. B. ke všem úkonům, které měly vést k výplatě pojistného plnění podle pojistné smlouvy za škodu, kterou žalobce způsobil společnosti IxxxO s.r.o. při své podnikatelské činnosti, a která byla žalobci uložena k úhradě pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Berouně č. j. 13 C 62/2015 - 99, a to na základě hmotněprávní plné moci ze dne 4. 11. 2014 pro jednání s pojišťovnou, tak posléze i na základě procesní plné moci udělené pro občanskoprávní řízení dne 30. 5. 2015. Porušení povinnosti žalobce spočívá v tom, dostatečně svému klientovi nevysvětlil a neupozornil jej, jak má postupovat, aby neporušil pojistné podmínky nepodáním odvolání do rozsudku Okresního soudu v Berouně ze dne 15. 8. 2016, č. j. 13 C 62/2015 - 99, v důsledku čehož pojišťovna uplatnila právo plnění odmítnout v souladu s čl. 11 odst. 3 a čl. 11 bod 1 písm. i) VPPOS 2005. K témuž závěru dospěly soudy v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 3 pod sp. zn. 5 C 528/2018 (v němž se P. B. domáhal náhrady škody proti žalobci).
26. Současně odvolací soud považuje za správný názor soudu prvního stupně, že se v daném případě nejednalo o hrubou nedbalost, na niž se pojištění nevztahovalo, k tomu plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, proti němuž účastníci nijak nebrojili. Zároveň klientovi žalobce vznikla škoda, neboť mu nebylo ze strany pojišťovny vyplaceno pojistné plnění.
27. Mezi účastníky byla sporná existence příčinné souvislosti mezi pochybením advokáta a vznikem škody. Soud prvního stupně se proto správně zabýval otázkou, zda v řízení, vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 64 C 21/2015, žalobcem P. B. proti České pojišťovně a.s., v němž žalobce Petra B. zastupoval, by žalobcův klient, nebýt pochybení advokáta, ve sporu u soudu uspěl a domohl se tak požadovaného pojistného plnění.
28. K posouzení této otázky odvolací soud dílem doplnil a dílem zopakoval dokazování provedené soudem prvního stupně a vzal z nich za prokázané následující skutečnosti.
29. Dne 18. 5. 2005 byla mezi Českou pojišťovnou a.s. a P. B., IČO xxx, uzavřena smlouva o pojištění odpovědnosti za škodu podnikatele, která se stala nedílnou součástí pojistné smlouvy č. 77053619-

18. Pojištění se vztahovalo na odpovědnost za škodu vzniklou v souvislosti s činností vykonávanou na základě živnostenského oprávnění č. 415300, který vydal MÚ Hořovice dne 2. 11. 2000. Limit pojištění činil 5 000 000 Kč, se spoluúčastí 2 500 Kč (Pojištění odpovědnosti podnikatele z 18. 5. 2005). Podle Všeobecných pojistných podmínek pro pojištění odpovědnosti za škodu VPPOS 2005 je pojistnou událostí vznik povinnosti pojištěného nahradit vzniklou škodu. Pokud o náhradě této škody rozhoduje příslušný orgán, platí, že pojistná událost nastala teprve dnem, kdy rozhodnutí tohoto orgánu nabylo právní moci. Pojistné plnění se stanoví jako náhrada škody, za kterou pojištěný odpovídá podle obecně závazných právních předpisů. Plnění se poskytne v rozsahu právních předpisů upravujících náhradu škody a za podmínek stanovených těmito všeobecnými pojistnými podmínkami doplňkovými pojistnými podmínkami nebo pojistnou smlouvou (čl. 5 a čl. 7 Všeobecných pojistných podmínek pro pojištění odpovědnosti za škodu VPPOS 2005). Pojištění se sjednává pro případ právním předpisem stanovené odpovědnosti pojištěného za škodu vzniklou jiné osobě úrazem nebo jiným poškozením zdraví této osoby, poškozením, zničením nebo pohřešováním věci, kterou má tato osoba ve vlastnictví, v užívání, nebo ji má oprávněně u sebe z jakéhokoli jiného právního titulu. Předpokladem vzniku práva na plnění z pojištění je, že k úrazu, jinému poškození zdraví, poškození, zničení nebo pohřešování věci (dále jen pojistná událost) došlo v době trvání pojištění, v souvislosti s oprávněně prováděnou činností uvedenou v pojistné smlouvě nebo vztahy z této činnosti vyplývajících a na území vymezeném v pojistné smlouvě. (čl. 2 bod 1 Doplňkových pojistných podmínek pro pojištění obecné odpovědnosti za škodu podnikatele a průmyslu DPPP 2005).

30. Po zopakování dokazování dospěl odvolací soud k závěru, že nebýt shora uvedeného pochybení žalobce při zastupování P. B., nebyla by P. B. vznikla škoda. Pokud by totiž žalobce podal za klienta odvolání ve sporu vedeném u Okresního soudu v Berouně, tak by odvolací soud buď rozsudek Okresního soudu v Berouně změnil tak, že se žaloba zamítá (a v takovém případě by P. B. žádná škoda nevznikla). Pokud by odvolací soud rozsudek okresního soudu potvrdil, nebyly by ze strany pojišťovny, u níž byl P. B. pojištěn, splněny předpoklady pro odmítnutí plnění podle čl. 11 odst. 3 a čl. 11 bod 1 písm. i) VPPOS 2005. Z tohoto důvodu by proto nemohla být žaloba P. B. proti České pojišťovně a.s. zamítnuta. Naopak, žalobě by bylo vyhověno, neboť pojistná smlouva, kterou měl P. B. s pojišťovnou uzavřenou, se vztahovala na odpovědnost za škodu vzniklou v souvislosti s jeho podnikatelskou činností, výše škody nepřesahovala stanovený limit pojištění a v souladu s Všeobecnými pojistnými podmínkami nastala pojistná událost, když rozhodnutí orgánu o náhradě škody nabylo právní moci. Zároveň byla naplněna i podmínka dle čl. 2 bod 1 Doplňkových pojistných podmínek pro pojištění obecné odpovědnosti za škodu podnikatele a průmyslu DPPP 2005, neboť škoda vznikla na věci (veřejné kanalizaci), která se ze své podstaty oprávněně nacházela na pozemku společnosti IXXOX s. r. o.
31. Nárok P. B. na pojistné plnění pak nebyl podle zjištěného obsahu pojistné smlouvy vázán na podmínku zaplacení náhrady vzniklé škody P. B. poškozenému, ale již na existenci povinnosti žalobce k její náhradě poškozenému (o níž bylo pravomocně rozhodnuto příslušným orgánem).
32. Námitky žalované týkající se jiných údajných pochybení žalobce při zastupování P. B. ve sporu vedeném u Okresního soudu v Berouně nejsou právně relevantní, neboť tato žalovanou tvrzená pochybení nebyla předmětem sporu mezi P. B. a žalobcem.
33. Nebýt tedy pochybení žalobce při zastupování P. B., byl by se P. B. domohl pojistného plnění vůči České pojišťovně a.s. Je tedy dána i příčinná souvislost mezi pochybením žalobce při výkonu advokacie a vznikem škody na straně jeho klienta. Žalobce proto za škodu vzniklou P. B. odpovídal podle ust. § 2894 odst. 1 o. z. ve spojení s § 24 odst. 1 věta první zák. č. 85/1996 Sb. Ke stejnému závěru ostatně dospěl zdejší soud ve svém rozsudku ze dne 31. 3. 2021, č. j. 11 Co 37/2021-200.

Dovolání proti tomuto rozsudku bylo odmítnuto usnesením Nejvyššího soudu ze dne 15. 11. 2022 č. j. 23 Cdo 2883/2021 – 252.

34. Nastala tak pojistná událost ve smyslu čl. 2 písm. f) Všeobecných pojistných podmínek pro pojištění profesní odpovědnosti za škodu VPP O 2005/01 PROFI, neboť žalobci vznikla odpovědnost za škodu z činnosti advokáta, a byly splněny podmínky, s nimiž je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění. Žalobce má proto právo na žalovanou částku z titulu pojistného plnění, na základě pojistné smlouvy o pojištění profesní odpovědnosti advokátů uzavřené mezi právní předchůdkyní žalované (společností Generali Pojišťovna a. s.) a Českou advokátní komorou, ve znění jejího dodatku č. 26 ze dne 29. 4. 2015, jíž byl žalobce pojištěn u žalované pro případ vzniku jeho povinnosti nahradit škodu způsobenou v důsledku výkonu činnosti advokáta, a to po odečtení spoluúčasti ve výši 50 000 Kč.
35. Vzhledem k tomu, že část škody již žalobce nahradil oprávněné osobě, má právo požadovat, aby tato částka byla uhrazena k jeho rukám a zbytek, tj. část škody, kterou dosud oprávněným osobám neuhradil, aby za něj žalovaná (v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu, např. 23 Cdo 5969/2017) uhradila přímo poškozeným.
36. K jistině žalobci náleží i zákonný úrok z prodlení ve smyslu ust. § 1970 o. z. ve spojení s nařízením vlády č. 351/2013 Sb.
37. Poté, co žalobce doplnil při odvolacím jednání konaném dne 22. 7. 2025 svá skutková tvrzení týkající se splatnosti pojistného plnění, dovodil odvolací soud poté, co v tomto směru doplnil dokazování, že žalovaná se dostala do prodlení s výplatnou pojistného plnění dne 10. 9. 2021.
38. Podle Všeobecných pojistných podmínek pro pojištění profesní odpovědnosti za škodu VPP O 2005/01 PROFI, čl. 13 bod 1, je pojistné plnění splatné do 15 dnů po ukončení šetření nutného ke zjištění rozsahu povinnosti pojistitele plnit. Šetření je skončeno, jakmile pojistitel sdělí jeho výsledky oprávněné osobě. Rozhoduje-li o důvodu nebo výši náhrady škody příslušný orgán, vzniká povinnost poskytnout pojistné plnění a až po právní moci rozhodnutí příslušného orgánu. Pojistné plnění je splatné do 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.
39. Jak shora v bodu 18 tohoto rozsudku vysvětleno, je ustanovení pojistných podmínek týkající splatnosti pojistného plnění navázaného na pravomocné přiznání náhrady škody poškozeného vůči pojištěnému neplatné. Za této situace platí, že pojistné plnění je splatné do 15 dnů od ukončení šetření, tedy od doby, kdy pojistitel sdělí jeho výsledky oprávněné osobě. V dopise žalované žalobci ze dne 25. 8. 2020 sdělila žalovaná žalobci, že mu pojistné plnění neposkytne. Toho dne bylo ukončeno šetření a žalovaná byla povinna platit do 15 dnů, tj. do 9. 9. 2020. Od 10. 9. 2020 je v prodlení. Žalobce tak má právo na zákonný úrok z prodlení, od tohoto data ve výši 8,25% Žalobce však požadoval úrok z prodlení pouze ve výši 8,05%, proto mu byl přiznán v požadované výši, neboť žalobci nelze přiznat více, než čeho se domáhal (§ 153 odst. 2 o. s. ř.).
40. Odvolací soud s ohledem na shora uvedené napadený rozsudek ve výroku o věci samé změnil podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. tak, že žalobci přiznal žalovanou částku s úrokem z prodlení od 10. 9. 2020 do zaplacení, ve zbytku, tj. ohledně úroku z prodlení od 1. 2. 2018 do 9. 9. 2020 jej podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil.
41. O nákladech řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1, 2 ve spojení s § 142 odst. 3 o. s. ř. Žalobce byl neúspěšný jen v poměrně nepatrné části (ohledně části úroku z prodlení), má proto právo na plnou náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení. Ty spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 20 387 Kč, v zaplaceném soudním

poplatku za odvolání ve výši 20 387 Kč, v odměně advokáta za 21 úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, předžalobní výzva, sepis žaloby, písemné podání ve věci samé ze dne 21. 4. 2022, účast u jednání dne 9. 6. 2022, sepis odvolání ze dne 23. 6. 2022, účast u jednání dne 21. 3. 2023 a dne 23. 5. 2023, sepis odvolání ze dne 29. 5. 2023, účast u jednání dne 7. 12. 2023, písemné podání ve věci samé ze dne 30. 1. 2024, účast u jednání dne 23. 4. 2024, dne 27. 6. 2024, dne 10. 9. 2024, dne 19. 11. 2024, písemné podání ve věci samé ze dne 3. 1. 2025, účast u jednání dne 11. 2. 2025 a dne 6. 3. 2025, sepis odvolání dne 11. 4. 2025, písemné podání ve věci samé dne 30. 6. 2025, účast u jednání dne 22. 7. 2025) po 13 220 Kč podle § 7 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb. a za 1 úkon (účast u vyhlášení rozsudku dne 18. 3. 2025) za 6 610 Kč podle § 7 odst. 1 ve spojení s § 11 odst. 2 písm. f) vyhl. č. 177/1996 Sb., v paušální náhradě hotových výdajů za 15 úkonů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 vyhl. č. 17/1996 Sb. ve znění do 31. 12. 2024, v paušální náhradě hotových výdajů za 6 úkonů po 450 Kč podle § 13 odst. 4 vyhl. č. 17/1996 Sb. ve znění od 1. 1. 2025 a v náhradě za daň z přidané hodnoty ve výši 61 200 Kč, celkem 393 404 Kč. Náklady řízení je žalovaná povinna uhradit k rukám právního zástupce žalobce v souladu s ust. § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže Nejvyšší soud na základě dovolání podaného do dvou měsíců ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu prvního stupně dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Praha 24. července 2025

Mgr. Nad'a Pínová v. r.
předsedkyně senátu